

DECIZIE

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Societatea Comercială „Vitalitifruit-Expo” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Moldcontainer” împotriva Societății Comerciale „Vitalitifruit-Expo” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei și penalității de întârziere,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018, prin care a fost restituit apelul declarat de către Societatea Comercială „Vitalitifruit-Expo” Societate cu Răspundere Limitată împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 11 septembrie 2017,

c o n s t a ț ă

La 12 decembrie 2016, SRL „Moldcontainer” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „Vitalitifruit-Expo” SRL cu privire la încasarea datoriei de 4 314,63 dolari SUA, penalității de întârziere în sumă de 2 998,66 dolari SUA și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 11 septembrie 2017, acțiunea a fost admisă, încasându-se de la SC „Vitalitifruit-Expo” SRL în beneficiul SRL „Moldcontainer” suma de 4 314,63 dolari SUA cu titlu de datorie, suma de 2 998,66 dolari SUA cu titlu de penalitate de întârziere și suma de 4 425,60 – cheltuieli de judecată.

La 10 octombrie 2017, SC „Vitalitifruit-Expo” SRL a declarat apel nemotivat și netimbrat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 11 septembrie 2017, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, totodată solicitând scutirea de la plata taxei de stat la declararea apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către SC „Vitalitifruit-Expo” SRL, acordând apelantei termen până la 13 decembrie 2017, ora 10.00 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume să

prezintă motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, precum și să prezinte probele necesare în vederea justificării cererii de scutire de la plata taxei de stat. Concomitent, i-a fost explicat apelantei că în situația în care nu va înlătura neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel va fi restituită.

La 12 decembrie 2017, SC „Vitalitifrukt-Expo” SRL a depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, fără anexarea dovezii achitării taxei de stat la declararea apelului sau careva probe care să justifice cererea de scutire de la plata taxei de stat la declararea apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017 s-a respins cererea SC „Vitalitifrukt-Expo” SRL privind scutirea de la plata taxei de stat la declararea apelului, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către SC „Vitalitifrukt-Expo” SRL, acordând apelantei termen până la 16 ianuarie 2018 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume să prezinte dovada achitării taxei de stat la declararea apelului în sumă de 2 067 lei. Concomitent, i-a fost explicat apelantei că în situația în care nu va înlătura neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018, a fost restituit apelul declarat de către SC „Vitalitifrukt-Expo” SRL împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 11 septembrie 2017, din motiv că apelanta nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 13 decembrie 2017, adică nu a prezentat dovada achitării taxei de stat la declararea apelului în sumă de 2 067 .

La 30 ianuarie 2018, în termenul prevăzut de art. 425 CPC, SC „Vitalitifrukt-Expo” SRL a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului, SC „Vitalitifrukt-Expo” SRL a invocat că instanța de apel neântemeiat a conchis de a-i respinge cererea de scutire de la plata taxei de stat, neținând cont de faptul că întreprinderea la moment se află într-o situație materială precară, având în vedere că aceasta din urmă este o companie care activează în domeniul agricol, iar condițiile climaterice din toamna anului trecut nu au fost favorabile, fapt ce a dus la scăderea profitului societății.

De asemenea, a indicat recurenta că, prin restituirea apelului i s-a îngăduit accesul la justiție, fiind încălcat principiul egalității în fața legii a participanților la proces.

La 23 februarie 2018, în adresa intimatului SRL „Moldcontainer” a fost expediată copia recursului declarat de către SC „Vitalitifrukt-Expo” SRL, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă aceasta nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referința în termenul stabilit.

Prin prisma art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neântemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 al. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Iar în art. 364 alin. (1) din același Cod se stipulează că, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (4) CPC, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că, la 10 octombrie 2017 SC „Vitalitifruit-Expo” SRL a declarat apel nemotivat și netimbrat împotriva hotărârii Judecătorei Orhei, sediul Telenești din 11 septembrie 2017, solicitând admiterea apelului și casarea parțială a hotărârii primei instanțe cu emiterea în partea casată a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă doar privind încasarea sumei de 35 969,72 lei. Totodată, SC „Vitalitifruit-Expo” SRL a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la declararea apelului, însă careva probe întru justificarea cererii nu a fost prezentate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către SC „Vitalitifruit-Expo” SRL, acordând apelantei termen până la 13 decembrie 2017, ora 10.00 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, precum și să prezinte probele ce justifică solicitarea scutirii de la plata taxei de stat la declararea apelului. S-a stabilit ședința de judecată la care se va soluționa chestiunea privind punerea pe rol a cererii de apel declarate, pentru data de 13 decembrie 2017, ora 10.00. De asemenea, i-a fost explicat apelantei că, în situația în care nu va înlătura neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel va fi restituită.

La 12 decembrie 2017, în termenul acordat de către instanța de apel, recurenta-apelantă SC „Vitalitifruit-Expo” SRL a depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar în privința scutirii de la plata taxei de stat, apelanta a invocat prejudicierea dreptului fundamental referitor la accesul liber la justiție garantat de art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2017 a fost respinsă cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu i s-a dat curs cererii de apel, stabilindu-i-se apelantei un termen de până la 16 ianuarie 2018 pentru prezentarea dovezii achitării taxei de stat în mărime de 2 067 lei, fiind preântâmpinată apelanta despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel.

La ședința de judecată din 17 ianuarie 2018 reprezentantul recurentei-apelante SC „Vitalitifruit-Expo” SRL nu s-a înfățișat, neprezentând instanței de apel nici dovada achitării taxei de stat în sumă de 2 067 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018 în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, apelul declarat de către SC „Vitalitifruit-Expo” SRL împotriva hotărârii Judecătorei Orhei, sediul Telenești din 11 septembrie 2017, a fost restituit.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău în mod just și corect a restituit apelul declarat de către SC „Vitalitifruit-Expo” SRL împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 11 septembrie 2017.

Or, materialele prezentei cauze demonstrează cu certitudine că recurenta-apelantă SC „Vitalitifruit-Expo” SRL nu s-a conformat indicațiilor date de Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 13 decembrie 2017, neanexând dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 2 067 lei.

În conformitate cu art. 85 al. (4) CPC, în funcție de situația materială, persoana fizică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Conform art. 4 al.(1) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Astfel, instanța de recurs accentuează că SC „Vitalitifruit-Expo” SRL a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la declararea apelului fără anexarea probelor doveditoare în susținerea solicitării, neexpunând vreun argument în favoarea cerinței sale de a fi scutit de la plata taxei, precum și neprobând imposibilitatea achitării cuantumului acesteia.

Nu poate fi reținut argumentul recurente-apelante privind încălcarea la caz a dreptului garantat la un proces echitabil prin respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat, or, legislația în vigoare, în special art. 85 alin. (4) CPC, expres prevede că situația materială precară necesită a fi probată, condiție ce în speță nu a fost întrunită.

În același timp se reține că, art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale garantează oricui dreptul la o instanță, care să examineze drepturile și obligațiile sale, însă acest drept nu este absolut, ci poate face obiectul unor limitări, chiar și de natură financiară.

Nu constituie temei legal și suficient de scutire doar invocarea de către recurentă a faptului imposibilității achitării taxei de stat la declararea apelului, deoarece recurenta-apelantă urma să probeze prin dovezi convingătoare această imposibilitate.

Or, la materialele cauzei, nu există probe, care ar indica nemijlocit asupra situației precare la moment a recurente-apelante SC „Vitalitifruit-Expo” SRL și imposibilitatea achitării taxei de stat, nefiind furnizată informația corespunzătoare de la Inspectoratul Fiscal de Stat privind existența și situația tuturor conturilor bancare, precum și datele rapoartelor financiare anuale ce ar releva veniturile și pierderile înregistrate, și nici prezentate datele din Registrele de stat al bunurilor imobile și al unităților de transport ce ar clarifica starea bunurilor imobile/mobile ale recurente.

Astfel, reiterând că recurenta-reclamantă SC „Vitalitifruit-Expo” SRL nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, și anume nu a achitat cuantumul stabilit al taxei de stat la declararea apelului, solicitând scutirea de la plata acesteia fără a invoca motive întemeiate, instanța de recurs concluzionează asupra lipsei cărorva temeiuri de casare a încheierii recurate.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în

textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în jurisprudența degajată că participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un compartiment diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța Piętka vs. Polonia, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către SC „Vitalitifruit-Expo” SRL și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Societatea Comercială „Vitalitifruit-Expo” Societate cu Răspundere Limitată.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Moldcontainer” împotriva Societății Comerciale „Vitalitifruit-Expo” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei și penalității de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță